

De lichte horizon

We leven in de lichte Paastijd en de natuur doet mee aan dit nieuwe begin, na de dood en het donker van de winter, nu het nieuwe leven en het nieuwe licht.

Want zoals het voorjaar komt na een lange winter, zo gaat er aan Pasen ook veel donker en dood vooraf. Golgotha, waar de schuldeloze Zoon van God is gemarteld en vermoord, als zovelen in onze geschiedenis. We zullen ze straks weer gedenken op 4 mei, de tallozen, die net als Hij aan een gewelddadig einde kwamen.

Wij komen daar niet uit. Ons denken stuit hier op een grens van niet-begrijpen. Wij krijgen dat niet rond. Daar is alleen Hij God ons enig Licht. Want in Zijn ontferming, groter dan ons hart, groter dan alle schuld, gaat Hij verder met Zijn geschonden wereld en met Zijn schuldige mensen. Daarover gaat het vandaag in het evangelie van deze zondag.

Want wat moesten die leerlingen van Jezus na Golgotha? Er deden verhalen de ronde over verschijningen van Jezus, dat Hij zomaar in hun midden stond, terwijl de deuren gesloten waren. Zelfs Thomas de twijfelaar was overtuigd geraakt, toen hij door zijn mede-discipelen was overgehaald om toch weer naar hun samenkomst te komen, en daar heeft ook hij de opgestane HEER ervaren, gezien. Toen wist ook hij: Hij is niet dood, Hij leeft, op wonderlijke wijze, dat wel. Maar wat moeten ze nu verder, daarover gaat het in ons verhaal van vandaag. Johannes vertelt hier over nog een verschijning van de Opgestane aan Zijn leerlingen. Hij gebruikt daarvoor het verhaal dat Lucas aan het begin van zijn evangelie heeft geplaatst over een wonderbare visvangst. Hier begint het er mee dat Petrus het initiatief neemt en zegt: 'Ik ga vissen'. 'Wij gaan met je mee', zeggen de anderen. Alsof er niets is gebeurd en zij weer hun oude leven vóór Jezus kunnen oppakken. Maar nee, hier wordt in een beeldverhaal hun opdracht mensen-visser te worden vernieuwd.

Weer vangen ze niets die nacht, weer staat er een Man aan de oever. Maar ze herkennen Hem niet, zien niet dat het Jezus is. De man zegt: 'Hebben jullie iets te eten jongens?' , zo familiair vertaalt de nieuwste Bijbelvertaling. 'Nee', zeggen ze kortaf want na zo'n vergeefse nacht wordt je humeur er niet beter op. Dan zegt de Man: 'Gooi je net eens uit aan stuurboord.. En dan net als bij Lucas weer een overvol net. 153 grote vissen welgeteld. De kerkvader Hiëronymus zegt dat dit 153 soorten vissen zijn, het toenmalig bekende aantal vis-soorten en dat zou dan weer het symbool zijn van alle soorten volken die de apostelen zouden winnen voor het evangelie. Heel veel theologen hebben op die 153 hun denken creatief losgelaten en komen tot allerlei verklaringen. Hoe dat ook zij, de teneur van ons verhaal is duidelijk: De verhoogde Jezus, de opgestane Heer verschijnt hen en roept hen opnieuw, ze moeten er op uit, de wereld in, met de blijde boodschap harten winnen. Golgotha is niet einde verhaal, maar een ongedacht nieuw begin. Tenminste dat wordt met dit verhaal getoond, niet expliciet gezegd.

*

Waarom gemeente, is Golgotha en daarmee alle rampen in de wereldgeschiedenis, niet 'einde verhaal'? Omdat de God en Vader van Jezus, de Eeuwige Schepper van alle dingen het er niet bij kan laten zitten. Hij kon niet toelaten dat Zijn Zoon, de Geliefde niet méér zou zijn dan de zoveelste mens die slachtoffer werd van geweldenaren. Daarom móest Pasen volgen op Goede Vrijdag. Daarom die Licht-verschijningen van de opgestane Heer, niet herkend door Maria in de hof, niet door zijn eigen discipelen hier in ons verhaal, althans eerst niet. Glimpen zijn het uit een andere wereld, waar God is en onze lieve gestorvenen, 'uit de tijd', maar delend in de verheerlijking van de Opgestane.

Over Hem wordt hier zo mooi verteld dat Hij zijn leerlingen verschijnt als een onbekende Man aan

de oever. 'Het is de Heer' zegt discipel Johannes die een bijzondere band met Jezus had. Gelijk springt Petrus in het water. Maar als ze dan allemaal bij elkaar zitten rond een kolenvuurtje waarop vis ligt te roosteren, een heilige barbecue, durft niemand Hem te vragen: Wie bent U, Ben U het echt? Maar ze wisten wel dat het de Heer was, staat er dan.

Wie had gedacht dat zó die oude profeten-woorden in vervulling zouden gaan? Bijvoorbeeld die uit Jesaja 43, die we vanmorgen hoorden: 'Moet je door het water gaan, het zal je niet meesleuren, Moet je door vuur, het zal je niet verteren, Want Ik de HEER je God, Ik heb je bij je naam geroepen, je bent van Mij.' Dat deze woorden zo in vervulling zouden gaan, in Hem, Jezus, die door alle vuren en diepe wateren heen moest en toch is gered, behouden, opnieuw bij Zijn Naam is geroepen. Want gold voor Hem niet wat Jesaja hier zegt als mond van God: 'Jij bent zo kostbaar in Mijn ogen, Ik houd zoveel van je.' En is Zijn redding en verheerlijking na alle lijden niet een teken van hoop voor allen die door vuur en water moesten gaan? Want gelden die prachtige woorden van de profeet niet voor ons allen? Ja die Stem uit de hemel zegt tegen ieder van ons: Jij bent zo kostbaar in Mijn ogen, Ik houd zoveel van je.

Het is gemeente alleen om dit Paasverhaal dat we echt verder kunnen. Want wat zouden we nog doen, in een wereld, waar zovelen voortijdig het leven lieten? Waar mensen sterven onschuldig, slachtoffer van leugens en geweld? Ach, je kunt dan wel net doen of er niets is gebeurd, zoals Petrus voorstelt, laten we maar weer gaan vissen. En wij consumenten, laten we er nog maar van genieten, want morgen sterven wij. Als er toch geen God is.. Of is Hij er wel, de Eeuwige, is er meer dan deze tijd en ruimte, deze aarde, deze werkelijkheid? Worden wij omvangen door een grotere Werkelijkheid, de Hemel, door andere dimensies, waarin dingen recht gezet worden, verheerlijkt zelfs, want staat er niet overal in de Bijbel geschreven dat Hij God onze Schepper, Vader van alle, mensen de gerechtigheid liefheeft? en geloven wij niet dat Hij daar niet van kan afzien?

*

Zo had Jezus er zelf met hen over gesproken en hen geleerd toen Hij zei: *Worden niet twee mussen te koop aangeboden voor een duit. En niet één daarvan zal ter aarde vallen zonder uw Vader. En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld. Wees dan niet bevreesd, gij gaat veel mussen te boven.* (Mattheus 10:28)

En deze geruststelling staat midden in een rede waarin de ergste dingen worden aangekondigd. Ze zullen als schapen te midden van wolven verkeren. Men zal hen overleveren aan gerechtshoven, hen geselen. Alles wat ze hun Meester hebben aangedaan, kan ook hen overkomen, want een leerling staat niet boven zijn meester. Ja zegt Jezus, alles kan je overkomen, maar wees niet bang, in feite kunnen ze je niets maken. Aan je ziel kunnen ze niet komen. Die is in handen van God. En Hij zal niets van je leven verloren laten gaan, tot en met je haren die alle geteld zijn. Alles kan je overkomen, maar ín dat alles ben je bewaard tot in het kleinste detail. Dat is een verborgen, mystieke waarheid die pas openbaar zal worden aan het eind, over de dood heen. Het rijmt pas aan dat Einde.

Maar in de tussentijd is er nog het een en ander te doen. Er moet verkondigd worden, dit moet verteld worden, dat er een lichte horizon is waarheen wij op weg zijn en waarheen de wereld op weg is, dat wij van dit leven niet het één en al moeten maken, alsof het leven een koek is die we tot de laatste kruimel moeten consumeren, want op is op. Zeker mogen wij in dit leven veel goeds ervaren, elke dag het licht zien, weer een voorjaar meemaken, bloemen, het zijn allemaal tekenen van het onvoorstelbare, goede Einde waarheen we op weg zijn, sterker, dat Einde wordt dan al even voelbaar, in alle liefde en vrede tussen mensen, we kunnen het zo goed hebben met elkaar als we ons laten bevrijden van onze angstige hebzucht, onze angst-agressie, onze angst voor de toekomst en de dood, als we gaan geloven wat Jesaja hier zegt namens God: Ik hou zoveel van je, dat we dan ook op onze beurt gaan liefhebben, vrijer in het leven komen staan en nog doen wat ons hand vindt.

Weet U gemeente, waar ik die lichte horizon waarheen wij op weg zijn sterk en intensief beleefde? In mijn land van herkomst, de Alblasserwaard, toen er nog echte winters waren en ik voor de tweede keer de molentocht schaatste, 70 km! En toen ik op de terugweg met de wind in de rug reed op een lange rechte Vliet, de zon recht in mijn gezicht, onder mij het gladde harde dubbeltjes-ijs, zo noemden we dat. En ik die lichte horizon zag en alles, de bomen, het dorp, een molen in dat licht. Ik passeerde een vader die zijn zoontje de eerste slagen leerde. En alle zorgen leken wel van de mensen afgevallen.

Beleven we op zulke momenten niet waar het met ons en allen en de wereld heengaat? Het goede Einde dat als een lichte horizon voor ons ligt? Zeker er is onvoorstelbaar veel leed, pijn, ziekte, verliezen oorlog, er vallen grote gaten in het goede leven. Niet voor niets is het kruis hét symbool geworden van ons geloof, God die middenin in onze ellende er is, ja daar aan deel heeft, reëel en tegelijk dat enorme lot keert. Dat is nog steeds en in onze tijd misschien nog wel meer een ongehoorde, urgente boodschap, die hier in deze Oude Kerk bewaard wordt en geleerd en verkondigd en gevierd. Ten bate van onszelf, onze kinderen en kleinkinderen, ja van de hele wereld, Amen.

ds. Arie van Houwelingen, Almelo
Email: a.vanhouwelingen@hetnet.nl